ЗАПИСКА

Листів <u>44</u>, ілюстрацій <u>15</u>, джерел 7, додатків <u>2</u>.

У змісті пояснювальної записки до роботи було розглянуто основні проблеми обробки зображень в системах управління технічним зором, методи отримання відеоданих (завантаження відео з файлу чи веб-камери). Опис можливостей бібліотеки OpenCV для колірних перетворень, тобто змінення кольорового простору в RGB (за варіантом). Також буде досліджено можливості бібліотеки для геометричних перетворень відео-зображення на прикладі скосу за заданими параметрами користувачем. Розгляд можливостей OpenCV для виконання операції виділення меж з різними порогами саппу і фільтрації відео-зображень білатеральним фільтром з різними параметрами. Всі перетворення буде реалізовано на Руthon з реалізацією класу для обробки відеоданих та проаналізовано результати роботи. Далі буде описано висновки з курсової роботи, перелік використаних джерел та додатки з кодом та екранами роботи програми.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: відеозображення, OpenCV, Python, фільтрація, геометричні перетворення, метод, клас, обробка зображення, RGB кольоровий простір, Canny, білатеральний фільтр, нахил кадру за коефіцієнтом

3MICT

Вступ	5
1 Огляд проблеми обробки зображень в системах управління з те	хнічним
зором	6
2 Методи та засоби отримання відеоданих	8
2.1 Завантаження відео з файлу	8
2.2 Захват відео з веб-камери	8
3 Колірні перетворення відео-зображень	10
3.1 Можливості бібліотеки OpenCV з колірних перетворень	10
3.2 Метод cv2.cvtColor() для перетворення відеозображення у коль	оровий-
простір RGB	11
3.3 Реалізація на Python й аналіз результатів	12
4 Геометричні перетворення відео-зображень	13
4.1 Можливості бібліотеки OpenCV з геометричних перетворень	13
4.2 Метод cv2.warpAffine() для скосу зображення	14
4.3 Реалізація на Python й аналіз результатів	14
5 Операції з відео-зображеннями	16
5.1 Можливості бібліотеки OpenCV для виконання операцій	16
5.2 Метод cv2. Canny () для виділення меж з різними порогами Canny	·17
5.3 Реалізація на Python й аналіз результатів	17
6 Фільтрація відео-зображень	18
6.1 Можливості бібліотеки OpenCV з фільтрації	18
6.2 Метод cv2.bilateralFilter() з різними параметрами для філь	
деозображення	18
6.3 Реалізація на Python й аналіз результатів	19
7 Реалізація класу для обробки відеоданих	20
7.1 Поняття класу та його створення на Python	20
7.2 Реалізація класу	20
Висновки	24
Перелік використаних джерел	25
Додаток А	
Додаток Б	

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ТЗ – технічний зір;

СТЗ – системи технічного зору;

ПЗ – програмне забезпечення;

ін. – інше;

ВСТУП

Системи технічного зору та обробки зображень (англ. «machine vision systems» і «image processing») відіграють ключову роль в автоматизації та аналізі візуальної інформації. Їх використовують у різних галузях, включно з промисловістю, медициною і робототехнікою, для виконання завдань, які потребують автоматичного сприйняття та інтерпретації візуальних даних. Тобто основна мета таких систем — аналіз візуальної інформації та прийняття рішень на основі отриманих даних.

Сучасні СТЗ включають збір даних з використанням різних камер і сенсорів, обробку зображень із застосуванням методів фільтрації та виділення ключових ознак, а також аналіз та інтерпретацію даних на основі алгоритмів машинного навчання. Ці етапи дають змогу системам розпізнавати об'єкти, класифікувати їх і приймати автоматизовані рішення в різних сферах [1].

Для обробки зображень та відео використовують безліч алгоритмів, включно з фільтрацією зображень для придушення шумів, детектуванням країв за допомогою алгоритмів Canny, Sobel і Laplacian та ін., сегментацією зображень із застосуванням порогових методів і алгоритмів кластеризації (K-means, Watershed), а також розпізнаванням об'єктів із застосуванням згорткових нейронних мереж (наприклад, CNN). Розробка і впровадження таких систем неможливі без спеціалізованого програмного забезпечення та апаратних засобів, зокрема бібліотеки OpenCV, TensorFlow, PyTorch, апаратні платформи GPU, FPGA і спеціалізовані процесори (TPU), а також мови програмування Рython, C++ і MATLAB. Майбутнє цієї технології пов'язане з розвитком штучного інтелекту, збільшенням обчислювальних потужностей, розвитком квантових обчислень для оброблення зображень і широким застосуванням у сфері розумних міст [4].

Ця робота буде присвячена обробці відео-зображення за допомогою мови програмування Руthon з використанням бібліотеки OpenCV. В ході програми, буде завантажено відео з файлу чи веб-камери, далі за вибором користувача застосовано одне або декілька перетворень: скіс зображення за вказаним параметром, виділення меж з різними порогами Canny, кольоровий простір RGB чи білатеральний фільтр з різними параметрами. Для відображення застосунку, буде використано бібліотека Ткіnter, що моє в собі багато зручних функцій та налаштувать графічного інтерфейсу.

1 ОГЛЯД ПРОБЛЕМИ ОБРОБКИ ЗОБРАЖЕНЬ В СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ З ТЕХНІЧНИМ ЗОРОМ

Системи технічного зору виступають ключовим елементом автоматизованих технологій, що забезпечують моніторинг і контроль у різних сферах сучасного життя. Основна проблема обробки зображень у таких системах полягає у необхідності швидкої та точної ідентифікації об'єктів у складних умовах. Шум, низька якість зображень, змінні умови освітлення та необхідність обробки великих обсягів даних у реальному часі створюють значні виклики для розробників таких систем. Додатково, великі потоки даних вимагають ефективних методів стискання без втрати важливої інформації, а також адаптивних алгоритмів, що можуть налаштовуватися під різні умови експлуатації. Окрім цього, виникають проблеми сумісності з різними платформами, оскільки системи повинні інтегруватися в різноманітні апаратні середовища, забезпечуючи стабільність роботи та швидкість обробки даних. Складність систем управління ТЗ також полягає у необхідності їхньої адаптації до змінних умов навколишнього середовища, що вимагає розробки алгоритмів самообучення та оптимізації [2].

Використання алгоритмів машинного навчання та глибокого навчання, таких як нейронні мережі, значно покращило можливості СТЗ. Однак, ці методи мають ряд обмежень, включаючи потребу у великих обчислювальних ресурсах та значній кількості анотованих даних для тренування моделей. Окрім того, нейронні мережі можуть бути вразливими до атак, що створює ризики для безпеки систем. Високий рівень енергоспоживання ускладнює використання таких алгоритмів у мобільних та вбудованих системах, що вимагає розробки нових енергоефективних моделей. Також існує проблема пояснюваності рішень, оскільки багато алгоритмів глибокого навчання ϵ "чорними ящиками", і їх висновки важко інтерпретувати та перевіряти. Крім того, проблема узагальнення моделей викликає труднощі, оскільки треновані нейромережі можуть демонструвати знижену ефективність при застосуванні в нових або незнайомих середовищах. Одним з можливих рішень є використання гібридних підходів, що поєднують класичні методи комп'ютерного зору з сучасними нейромережевими моделями, що дозволяє знизити вимоги до обчислювальних ресурсів та підвищити гнучкість систем.

Ще однією важливою проблемою ϵ забезпечення надійності та безпеки таких систем. Помилки в розпізнаванні можуть призвести до серйозних наслідків, особливо в критичних застосуваннях, таких як автономний транспорт або медична діагностика. Недосконалі алгоритми можуть помилково класифікувати

об'єкти, що може спричинити небезпечні ситуації, наприклад, у випадку автопілотів чи систем відеоспостереження. Тому дослідники працюють над покращенням алгоритмів виявлення та ідентифікації об'єктів, розробляючи методи адаптивного навчання, що можуть коригувати свої моделі в процесі експлуатації, а також поєднання різних сенсорних даних, таких як зображення, радарні та лідарні дані, для підвищення точності розпізнавання. Важливим аспектом є також етичні питання використання ТЗ, адже впровадження таких технологій потребує відповідності законодавчим нормам щодо захисту персональних даних і конфіденційності. Крім того, необхідно враховувати питання відповідальності при ухваленні рішень системами штучного інтелекту, особливо у випадках, коли помилковий аналіз зображення може призвести до серйозних економічних або людських втрат [3].

Можна виявити декілька прикладів вирішення проблем в системах управління ТЗ. Одним із практичних рішень для покращення стабільності та якості розпізнавання ϵ впровадження попередньої обробки зображень шляхом адаптивної нормалізації освітлення. Це дозволя ϵ компенсувати змінні умови освітлення та покращити контрастність об'єктів. Також ефективним ϵ застосування методів згладжування шумів, таких як гаусове фільтрування та медіанне згладжування, що дозволя ϵ зменшити вплив артефактів та покращити якість вхідних даних для нейронних мереж.

Щодо вирішення проблеми високих обчислювальних витрат, багато дослідників пропонують використовувати глибокі згорткові нейронні мережі, оптимізовані для роботи на спеціалізованих апаратних прискорювачах, таких як GPU або TPU. Це дозволяє зменшити енергоспоживання та прискорити обробку зображень у реальному часі. Також впроваджуються методи квантування нейромереж, що значно зменшує їхній розмір та підвищує ефективність роботи вбудованих пристроїв.

Для підвищення надійності та безпеки розробляються комплексні системи обробки зображень, що поєднують дані з різних сенсорів. Наприклад, інтеграція камер із лідаром дозволяє значно покращити точність розпізнавання об'єктів, особливо в умовах недостатнього освітлення. Додатково використовуються методи ансамблевого навчання, які поєднують результати кількох незалежних моделей для підвищення точності класифікації та зменшення ймовірності помилкових рішень [1].

2 МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ОТРИМАННЯ ВІДЕОДАНИХ

2.1 Завантаження відео з файлу

Завантаження відео з файлу дозволяє отримувати відеопотік для подальшої обробки, аналізу чи візуалізації. Python і OpenCV надають простий та ефективний інтерфейс для роботи з відеофайлами різних форматів. При завантаженні відео необхідно враховувати кодек (програмний або апаратний засіб, який стискає або декомпресує відеофайли. Він визначає, як відеодані зберігаються та передаються, впливаючи на якість, розмір і сумісність відео. При завантаженні відео з файлу важливо враховувати кодек, оскільки деякі з них можуть бути несумісними з OpenCV або вимагати додаткових бібліотек для декодування), розширення файлу та параметри читання. Можна зчитувати відео кадр за кадром, обробляти зображення в реальному часі та застосовувати алгоритми комп'ютерного зору [5].

Для завантаження відео з файлу маємо функцію load_video(source=0), де першим кроком, за допомогою ініціалізації об'єкта cv2.videoCapture створюємо екземпляр із зазначенням шляху до відеофайлу. Це дозволяє OpenCV отримати доступ до відеофайлу та підготувати його для обробки. Далі, використовуємо метод .read() для зчитування кадрів, який повертає два значення: ret (булеве значення, що вказує на успішність зчитування) і frame (матриця пікселів поточного кадру). Якщо ret є False, це означає, що відео закінчилося або виникла помилка. Для відображення використовується cv2.imshow(), щоб показати зчитаний кадр у вікні, де цикл триває, поки кадри успішно зчитуються. Останнім етапом, для закриття всіх вікон після завершення обробки, викликаємо сар.release(), щоб звільнити ресурси, і cv2.destroyAllWindows(), щоб закрити всі створені вікна відображення [7].

Програмний код маємо в Додатку А (стор. 26) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.1).

2.2 Захват відео з веб-камери

Захоплення відео з веб-камери ϵ важливим аспектом комп'ютерного зору та обробки відео, яке ма ϵ застосування в різних сферах, таких як безпека, відеоконференції, розпізнавання облич, а також у іграх та розвагах.

Першим кроком визначимося з поняттям «веб-камера» та з принципом роботи. Отже веб-камера — це невеликий електронний пристрій, який здатний захоплювати відеодані у реальному часі. Веб-камери працюють за принципом захоплення світла, яке потрапляє до сенсора камери, де воно перетворюється на електричні сигнали. Ці сигнали обробляються цифровими схемами і перетворюються на зображення, яке потім передається на комп'ютер або мобільний пристрій. При захопленні і передачі відео використовуються різні формати і кодеки. Одним з найпопулярніших є МЈРЕG (Motion JPEG) та H.264. Перший формат має наперед записані кадри, які передаються по одному, тоді як інший, більш сучасний і стиснутий формат, що використовується для потокового відео.

Наступним кроком маємо саме способи захоплення відео. Зазвичай це виконується за допомогою API (Application Programming Interface) (набір функцій і протоколів, які дозволяють програмам взаємодіяти між собою) або бібліотек, які спрощують роботу з апаратним забезпеченням. Найчастіше використовуюєть бібліотеки OpenCV чи Ffmpeg [2].

В нашому випадку, будемо використовувати бібліотеку OpenCV, де за допомогою функції cv2.VideoCapture(0). Число у дужках представляє індекс або ідентифікатор відеопристрою, яке можна використати для захоплення відео.

Далі маємо таки ж самі функції, як і у випадку завантаження відео з файлу. Тобто метод .read() для зчитування кадрів, для відображення — cv2.imshow(), для закриття всіх вікон після завершення обробки — cap.release(), та cv2.destroyAllWindows(), щоб закрити всі створені вікна відображення [7].

Програмний код маємо в Додатку A (стор. 26) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.2). На екрані роботи буде показано помилку, бо відсутнє під-ключення камери до комп'ютеру через технічні причини.

3 КОЛІРНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ВІДЕО-ЗОБРАЖЕНЬ

3.1 Можливості бібліотеки OpenCV з колірних перетворень

Колірні перетворення ϵ одними з найважливіших операцій при обробці зображень, оскільки вони дозволяють змінювати представлення кольорів, адаптувати зображення для різних цілей та виділяти певні характеристики.

ОрепСV підтримує роботу з безліччю популярних колірних моделей, що дає змогу обирати найвідповідніший формат для конкретного завдання. Стандартним для OpenCV є колірний простір BGR (Blue, Green, Red), де порядок каналів — синій, зелений, червоний. BGR є основним колірним форматом, який використовується як вхідний формат у більшості прикладів [4].

Іншим важливим простором ϵ HSV (Hue, Saturation, Value), що часто використовується для виділення об'єктів за кольором, оскільки він розділяє інформацію про колір (Hue) від яскравості (Value) і насиченості (Saturation). Також маємо перетворення у відтінки сірого (Grayscale), що ϵ фундаментальною операцією, що зменшує обсяг даних [3].

OpenCV також підтримує перемикання в інші колірні простори, такі як HLS (Hue, Lightness, Saturation), Lab, YcrCb. Для детекції облич використовують YcrCb [7].

Основною функцією для виконання цих перетворень ε cv2.cvtColor(), яка приймає зображення і прапор, що вказує тип перетворення. ОрепCV також дозволяє розділяти й об'єднувати канали кольорового зображення. Це корисно для обробки окремих колірних компонентів. Крім основних перетворень, OpenCV надає й інші функції, корисні під час роботи з кольором, як-от нормалізація (зміна діапазону значень пікселів), аналіз гістограми (розподіл кольорів) та порогове перетворення (перетворення на бінарне зображення) [4].

Таким чином, бібліотека OpenCV має потужні можливості для колірних перетворень. Вона підтримує широкий спектр колірних просторів, надає зручні функції для їх конвертації, дає змогу працювати з окремими колірними каналами та має додаткові інструменти для їх конвертації.

3.2 Метод cv2.cvtColor() для перетворення відеозображення у кольоровийпростір RGB

Відеозображення у цифровому вигляді зазвичай зчитується у форматі з набором кадрів, кожен з яких ϵ двумірною матрицею пікселів. Кожен піксель має набір значень каналів кольору, що визначають його зовнішній вигляд. Для кольорових зображень найпоширенішим ϵ простір RGB (Red, Green, Blue), де кожен канал окремо коду ϵ інтенсивність відповідного кольору [7].

За допомогою OpenCV відеозображення зчитується як послідовність кадрів типу cv2.videoCapture(). Кожен кадр — це об'єкт NumPy масиву розміром (height, width, 3) з типом даних uint8, тобто це беззнакове ціле число довжиною 8 біт. Максимальне його значення може бути 255, а мінімальне — 0. Канали у цьому масиві за замовчуванням розташовані у порядку BGR, а саме:

Піксель=
$$[B,G,R]$$
.

Математично це можна записати у вигляді перестановки індексів:

$$RGB = frame[:,:,[2,1,0]],$$

де frame — це вихідний масив у форматі BGR, а RGB — отриманий масив у форматі RGB.

Якщо розписати детально, то маємо для кожного пікселя (i,j) і кожного каналу k у вихідному зображенні:

$$BGR_{i,j,k} = RGB_{i,j,p(k)}$$

де функція p(k) — це перестановка індексів каналів:

$$p(0)=2$$
, $p(1)=1$, $p(2)=0$.

Інакше кажучи, маємо три кольорові канали: синій, зелений та червоний, — в яких міняються місцями перший та останній кольори, тоді як зелений залишається незмінним [4] (рис.3.2.1).

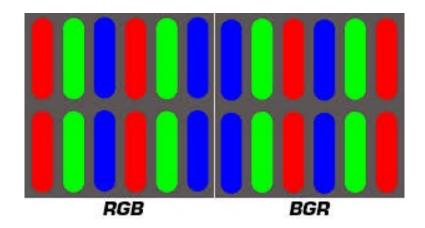

Рисунок 3.2.1 — Порівняння кольорових просторів BGR і RGB

3.3 Реалізація на Python й аналіз результатів

Реалізації кольорового перетворення на Python для зручності була виділена в окрему функцію під назвою convert_to_rgb(frame). Вона приймає на вхід один параметр — frame, який є кадром відео у форматі BGR, бо це стандартний формат для зображень у бібліотеці OpenCV. Перетворення основного формату в RGB простір було зроблено за допомогою функції cv2.cvtcolor(), з заданими у дужках параметрами: frame — вихідний кадр та cv2.color_вgr2rgв — код кольорового перетворення.

Результатом роботи функції є новий масив (відеозображення), в якому компоненти кольору розташовані у порядку RGB: перша компонента — червоний колір, друга — зелений, третя — синій.

Програмний код маємо в Додатку А (стор. 27) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.3).

4 ГЕОМЕТРИЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ВІДЕО-ЗОБРАЖЕНЬ

4.1 Можливості бібліотеки OpenCV з геометричних перетворень

Для виконання геометричних перетворень бібліотека OpenCV має широкий спектр інструментів. Вони необхідні для зміни форми, розміру, орієнтації або перспективи зображень з метою їх аналізу, корекції або отримання нових ефектів. ε багато видів перетворень для обробки відеозображень, але ε 5 основних типів:

- 1. Зміна розміру. Для зменшення чи збільшення зображення використовується функція cv2.resize(), в дужках цієї функції задається потрібні параметри висоти та ширини або масштабні коефіцієнти по осях. Це дозволяє зменшити обчислювальні витрати або підігнати під формат.
- 2. Обертання. Цей вид геометричних перетворень виконується за допомогою функції cv2.getRotationMatrix2D(), яка створює матрицю обертання навколо заданої точки на певний кут. Далі використовуються афінні перетворення за функцією cv2.warpAffine() для застосування цієї матриці та отримання обернутого зображення. Частіше використовується для корекції орієнтації або створення художніх ефектів.
- 3. Масштабування і зсув. Також за допомогою афінних перетворень можна масштабувати або зсувати зображення у будь-якому напрямку. Для цього формуються відповідні матриці трансформації і застосовуються через cv2.warpAffine().
- 4. Проективні перетворення. Ці перетворення змінюють зображення так, щоб воно відповідало новій точці зору або "перспективі". Вони формуються функцією cv2.getPerspectiveTransform() (для 3-4 точок) і застосовуються через cv2.warpPerspective(). Це дозволяє виправляти або імітувати зміни перспективи, наприклад, для "розгортання" фотографій або виправлення спотворень.
- 5. Зміщення зсув зображення виконується за допомогою афінної матриці, яка переміщує всі пікселі на вказану кількість по осях X і Y.

Бібліотека OpenCV забезпечує гнучкий інструментарій для виконання різноманітних геометричних перетворень зображень. Це дозволяє ефективно виконувати корекцію, масштабування, обертання та інші трансформації, що є незамінними у комп'ютерному зорі та обробці зображень [4].

4.2 Metoд cv2.warpAffine() для скосу зображення

Для відтворення нахилу відеозображення було використано афінну матрицю, яка застосовується для перетворення зображення (або координат) з можливістю: зсувати, обертати, масштабувати, нахиляти.

Афінне перетворення у двовимірному просторі описується матрицею розміру 2×3 :

$$M = \begin{bmatrix} abt_x \\ cdt_y \end{bmatrix},$$

де a, b, c, d — коефіцієнти трансформації (масштабування, поворот, нахил), а t_x , t_y - зміщення (переміщення) по осях X і Y.

Будь-яка точка (x, y) перетворюється за формулою:

$$x' = ax + by + tx;$$

 $y' = cx + dy + ty.$

У даному випадку для нахилу (або скосу) відеозображення маємо наступну афінну матрицю:

$$M = \begin{bmatrix} 1 \times 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix},$$

де х — параметр скосу, який може бути додатнім чи від'ємним, але не може бути нулем, бо нахилу зображення не буде, тобто маємо зображення без обробки [2].

4.3 Реалізація на Python й аналіз результатів

Для реалізації в Руthon була застосована окрема функція shear_frame, яка виконує «зсув» зображення — спотворення, за якого зображення «нахиляється» по певній осі. Це досягається за допомогою афінного перетворення. З функцією маємо два параметри: frame — вихідне зображення для обробки та shear_factor — коефіцієнт shear (нахилу), який визначає, наскільки сильно зображення буде «нахилене».

Маємо отримання висоти та ширини відеозображення за допомогою frame.shape[:2], що повертає розміри для подальшої обробки. Далі маємо створення афінної матриці shear_matrix розміром 2×3. Саме ця матриця задає зсув за горизонталлю із нахилом, при цьому залишаючи вертикальну вісь без змін. Наступним кроком, маємо розрахувати ширину нового зображення, щоб вмістити нахилене. У разі зсуву по горизонталі (shear) вихідна ширина повинна збільшитися, щоб уся картинка помістилася на екрані заданого розміру. Тому маємо нову змінну new width, яка в свою чергу має формулу:

 $new \ width = width + |shear \ factor| shear \ factor * height.$

Якщо shear_factor позитивний, зображення нахилене вправо. Якщо від'ємний — вліво. І використовуємо abs () для врахування обох варіантів.

Останнім кроком, маємо викликати функцію cv2.warpAffine() при заданих параметрах frame, shear_matrix, (new_width, height) — розміри вихідного зображення, щоб воно вмістило нахилене. Та потім повертаємо перетворене зображення за допомогою return.

В якості результату маємо виконання нахилу відео за горизонтальною віссю, змінюючи його форму так, щоб було видно ефект зсуву з нахилом. При даному перетворенні користувачеві необхідно вводити коефіцієнт зсуву, що може наочно продемонструвати роботу цієї функції.

Програмний код маємо в Додатку А (стор. 28) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.4).

5 ОПЕРАЦІЇ З ВІДЕО-ЗОБРАЖЕННЯМИ

5.1 Можливості бібліотеки OpenCV для виконання операцій

Обробка зображень за допомогою фільтрів і детекторів країв ϵ важливою частиною комп'ютерного зору. В OpenCV реалізовано численні алгоритми для поліпшення зображень, виділення меж і аналізу структури кадру.

Операціями з відео-зображенями можна назвати всі функції, які використовувати для роботи від зчитування та відтворення відео та обробки до запису відео чи геометричних перетворень. Але в даному випадку представимо способи обробки кадрів [3] (таблиці 5.1.1).

Таблиця 5.1.1 — Способи обробки кадрів

Функція	Призначення			
	Цей метод для згладжування зображень, що грунтуєть-			
	ся на застосуванні гаусового ядра (розподілу Гауса).			
District Transport	Він використовується для зменшення шуму, згладжу-			
Фільтр Гауса	вання деталей і усунення дрібних дефектів. Цей фільтр			
(cv2.GaussianBlur())	особливо корисний перед виконанням операцій вияв-			
	лення меж або сегментації, оскільки шуми можуть спо-			
	творювати результати.			
	Це нелінійний фільтр, застосовуваний для видалення			
Медіанний фільтр	дуже яскравих або темних точок, які можуть з'являтися			
(cv2.medianBlur())	через перешкоди або дефекти сенсора. Він особливо			
	ефективний у фотографіях з великим шумом.			
	Оператор для виділення меж і країв на зображенні, який			
Фільтр Собеля	заснований на обчисленні перших похідних інтенсив-			
(cv2.Sobel())	ності зображення за горизонталлю і вертикаллю, що дає			
	змогу визначити напрямки і силу кордонів.			
	Один із найвідоміших і найбільш широко використову-			
Фільтр Канні	ваних методів детекції меж. Він заснований на кількох			
(cv2.Canny())	кроках: згладжування зображення, обчислення градієн-			
	тів, придушення немаксимумів і порогова сегментація			

5.2 Метод cv2. Canny () для виділення меж з різними порогами Canny

Функція cv2.Canny() в OpenCV використовується для виявлення контурів на зображенні. Цей метод був розроблений Джоном Кенні у 1986 році. Він ефективно знаходить межі об'єктів, навіть при наявності шуму.

Алгоритм складається з декількох послідовних етапів: згладжування, обчислення градієнтів, придушення немаксимальних значень,подвійний поріг та трасування країв з гістерезисом.

Для уникнення хибних країв зображення спочатку розмивається за допомогою гаусового фільтра. Далі визначається зміна яскравості пікселів у горизонтальному (X) та вертикальному (Y) напрямках, зазвичай за допомогою оператора Собеля. Потім видаляються всі пікселі, які не є локальними максимумами у напрямку градієнта. Може використовувати два пороги: високий поріг — визначає сильні краї, низький поріг — визначає слабкі краї. Слабкі краї зберігаються тільки тоді, коли вони зв'язані з сильними — це зменшує шум[5].

5.3 Реалізація на Python й аналіз результатів

В Python маємо окрему функцію canny_frame(), з параметром frame — початковий кадр для обробки. Для виділення меж операцією cv2.canny() потрібно, попередньо перевести кольорове зображення з простору BGR у градації сірого методом cv2.cvtColor().

Наступним кроком досліджуємо виявлення меж за різних порогів для порівняння. Тобто при нижньому порозі маємо значення 50 і 150 — це чутливіше виявлення меж та можуть ще з'являтися більше шумів, при середньому зі значеннями порогів 100 і 200 маємо помірну чутливість, при порогах 150 і 250 — суворіші та тільки найсильніші межі. Це робиться для порівняння впливу порогів на виявлення меж.

Та для кращого перегляду три отриманих зображення було об'єднано по горизонталі в один загальний кадр за допомогою функції cv2.hconcat(). Останнім кроком повертається об'єднане зображення, що містить три варіанти меж.

У якості результату маємо екрани роботи в Додатку Б (рис.Б.5) та програмний код в Додатку А (стор. 29).

6 ФІЛЬТРАЦІЯ ВІДЕО-ЗОБРАЖЕНЬ

6.1 Можливості бібліотеки ОрепCV з фільтрації

Фільтрація зображень в бібліотеці OpenCV дозволяє виконувати зм'якшення, розмиття, зняття шуму, підсилення деталей і багато іншого. Більшість прикладів фільтрів було наведено в операціях з відео-зображеннями, але можно привести ще декілька основних фільтрів:

- 1. Просте розмиття (Blur) це техніка обробки зображень, яка зменшує деталі та шум шляхом усереднення значень пікселів у певній області. Виконується за допомогою функції сv2.blur(). Тобто, як результат, кожен піксель замінюється середнім значенням всіх пікселів у вказаній області. Це призводить до згладжування різких переходів, країв і шумів.
- 2. Білатеральний фільтр це тип нелінійного фільтру, який використовується для зменшення шумів у зображеннях, зберігаючи при цьому різкі краї та деталі. Це особливо корисно для зменшення шумів, не розмиваючи важливі контури. Виконується за допомогою функції cv2.bilateralFilter().
- 3. Шарпінг (загострення) це процес підвищення контрасту на межах об'єктів, щоб зробити зображення більш чітким і різким. Зазвичай можна зробити за допомогою фільтрів, що підсилюють різкість контурів, наприклад, через операцію різниці між зображенням і його розмитою версією.
- 4. Застосування довільного фільтра за допомогою cv2.filter2D(). Ця функція дозволяє застосовувати будь-який користувацький фільтр до зображення. А саме, передається двомірний масив, який буде застосовано через операцію згортки до зображення.
- 5. Лінійні фільтри (каскад фільтрів) це послідовність застосувань кількох фільтрів один за одним. Це дозволяє комбінувати різні ефекти обробки для досягнення бажаного результату[6].
- 6.2 Метод cv2.bilateralFilter() з різними параметрами для фільрації відеозображення

Білатеральний фільтр (або білялінг-фільтр) — це вид нелінійного згладжуючого фільтру, який застосовується для зменшення шумів на зображеннях,

одночасно зберігаючи чіткість країв і деталей. Він особливо ефективний для усунення шуму без розмиття важливих контурів.

Особливість даного методу — це врахування двох факторів при обчисленні нового значення кожного пікселя: просторової близкості та колірної схожості, тобто, враховує, наскільки пікселі близькі просторово і за кольором[3].

6.3 Реалізація на Python й аналіз результатів

На практиці реалізацію білатерального фільтру можна записати одним рядком, за допомогою функції cv2.bilateralFilter(). В якості параметрів для методу, маємо вхідний відіо-потік — frame та три числа, які вводяться користувачем: diameter — діаметр сусідніх пікселів, які враховуються при фільтрації, sigma_color — параметр яскравості, тобто наскільки сильно фільтр враховує різницю в кольорі, sigma_space — параметр відстані, враховується відстань між пікселями. Для параметрі, які будуть вводитись користувачем, було обрано діапазони за яких буде спостерігатися змінення зображення.

Програмний код маємо в Додатку А (стор. 30) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.6).

7 РЕАЛІЗАЦІЯ КЛАСУ ДЛЯ ОБРОБКИ ВІДЕОДАНИХ

7.1 Поняття класу та його створення на Python

Клас — це основний будівельний блок об'єктно-орієнтованого програмування, який слугує шаблоном для створення об'єктів. У контексті таких галузей, як комп'ютерний зір і обробка зображень, класи дають змогу об'єднати в одному об'єкті властивості та функції, необхідні для виконання конкретних завдань [4].

В структурі класу маємо декілька головних елементів, по-перше, у Руthon оголошення класу виконується за допомогою ключового слова class, за яким слідує ім'я класу. Зазвичай ім'я пишуть із великої літери. Найважливіша частина класу — це його конструктор, який викликається автоматично при створенні нового об'єкта. У ньому задаються початкові значення атрибутів об'єкта [2]. У якості кодового слова __init__(self), де self — посилання на сам об'єкт, що дає змогу звертатися до його атрибутів і методів.

Атрибути — це змінні всередині класу, які зберігають інформацію про конкретний об'єкт. Наприклад, для класу, пов'язаного із зображеннями, атрибутами можуть бути шлях до файлу (image_path), завантажене зображення (image), параметри обробки тощо.

Методи — це функції, визначені всередині класу, які описують поведінку об'єктів. Наприклад, метод load_image() може завантажувати зображення з файлу, а process_image() — виконувати його обробку. У літературі підкреслюється, що методи використовують атрибути об'єкта і можуть змінювати їхній стан. Розрізняються різні типи методів:

- 1) Методи екземпляра (використовують self) працюють із конкретним об'єктом.
 - 2) Клас-методи (з декоратором @classmethod) оперують класом цілком.
- 3) Статичні методи (@staticmethod) не залежать ні від класу, ні від конкретного об'єкта, можуть використовуватися для допоміжних функцій [6].

7.2 Реалізація класу

Першим кроком реалізації класу ϵ ініціалізація графічного інтерфейсу з усіма необхідними елементами управління, такими як кнопки, чекбокси, поля

для введення даних і області для відображення відео. Інтерфейс дозволяє користувачу запускати та зупиняти відео, вибирати файли, а також налаштовувати фільтри для обробки кадрів.

Для завантаження користувачем відеофайлу клас відкриває стандартний діалог для вибору файлу відео, що дозволяє зручно обрати потрібний відеофайл із файлової системи. Після вибору відео воно відкривається і готове до відтворення та обробки. Користувач може запустити відтворення відео, а також поставити його на паузу або повернути до перегляду за допомогою однієї кнопки. Це реалізовано через відповідні кнопки, які керують станом відтворення, а сама логіка обробки кадрів виконується у циклі, що оновлює зображення на екрані.

В інтерфейсі є дві області: одна для показу оригінального відео, інша — для обробленого. Це дозволяє користувачу порівнювати вихідний кадр з його обробкою в режимі реального часу. Для обробки кадру маємо застосування різних фільтрів: RGB конвертація, зміщення, Canny, білатеральний фільтр. Ці фільтри можна активувати або деактивувати за допомогою чекбоксів. Для деяких фільтрів передбачені додаткові налаштування (параметри), що дозволяє користувачу налаштовувати ступінь обробки зображень у реальному часі. При активації чекбоксів з'являються або зникають відповідні поля для введення параметрів фільтрів та, якщо параметр буде введено невірно, з'являтється повідомлення про помилку. Це дає змогу користувачу швидко і зручно регулювати параметри обробки кадрів без необхідності перезапуску програми або ручного редагування коду.

Для опису атрибутів класу сформуємо таблицю 7.2.1.

 Назва атрибуту
 Тип даних
 Призначення

 root
 tk.Tk
 Головне вікно додатку

 left_label
 tk.Label
 Надпис для області відображення оригінального відео

 right label
 tk.Label
 Надпис для області відображення

обробленого відео

Полотно для оригінального відео

Полотно для обробленого відео

Таблиця 7.2.1 — Опис атрибутів класу

tk.Canvas

tk.Canvas

left canvas

right canvas

capp	cv2.VideoCapture	Об'єкт для роботи з відеофайлом	
is_playing	bool	Статус відтворення відео (грає/пауза)	
fun1_var	tk.BooleanVar	Логічна змінна стану чекбоксу "Filter RGB"	
for 2 and the Deelle of Year	tk.BooleanVar	Логічна змінна стану чекбоксу	
fun2_var tk.BooleanVar		"Video Shifting"	
fun3_var	tk.BooleanVar	Логічна змінна стану чекбоксу "Filter Canny"	
fun4_var tk.BooleanVar	th BooleanVar	Логічна змінна стану чекбоксу	
	"Filter Bilateral"		
entry_2 tk.Ent:	tk.Entry	ертту 2 — tk Ертту Поле для введенн	Поле для введення параметра зміщення при
		фільтрі "Video Shifting"	
entry1,	.,	Поля для введення параметрів білатерального	
entry2, entry3	tk.Entry	фільтру (діаметр, sigmaColor, sigmaSpace)	
label_2,			
label1,	tk.Label	Динамічні мітки для полів введення параметрів	
label2,	фільтрів		
label3		• •	

Також, для зручності, запишемо опис методів для класу з поясненнями параметрів та результатів у таблицю 7.2.2.

Таблиця 7.2.2 — Опис методів класу

Назва методу	Параметри	Результат роботи			
init(self, root)	root (tk.Tk)	Ініціалізує графічний інтерфейс, стврює			
		всі елементи управління та налаштовує			
update_frames(self)	-	Зчитує, обробля та відображає			
		відеокадри у відповідних канвасах.			
		Викликається кожні 30 мс.			
start_videos(self)	_			Запускає відтворення відео, якщо файл	
		відкритий.			
toggle_pause(self)	-		Перевіряє та змінює стан	Перевіряє та змінює стан паузи/	
		відтвореня, оновлює текст кнопки			
		відповідно			
choose_video_file(self)					Відкриває діалогове вікно для вибору
	_	відеофайлу, закриває попередній, якщо			
		був відкритий			

toggle_func2_fields(self)	-	Відображає або приховує поля введення для параметра зміщення при активації відповідного чекбоксу
toggle_func4_fields(self)	-	Відображає або приховує поля введення для параметрів білатерального фільтра при активації чекбоксу

Перегляд повного кода у Додатку A (стор. 31) та екранні форми виконання в Додатку Б (рис.Б.7-15).

ВИСНОВКИ

В період роботи над курсовим проектом було досліджено теоретичні матеріали щодо принципі роботи бібліотеки OpenCV у програмному середовищі Руthon. На практиці було розроблено клас VideoApp, який успішно реалізує інтуїтивно зрозумілий та функціональний графічний інтерфейс для обробки відео в реальному часі. За допомогою цього додатку користувач має можливість легко завантажувати відеофайли, запускати їх відтворення та керувати процесом за допомогою зручних елементів управління — кнопок і чекбоксів. Основною перевагою є можливість застосовувати різноманітні фільтри до кадрів відео, включаючи конвертацію кольорів, зміщення, фільтр Canny та білатеральний фільтр, а також налаштовувати їх параметри самостійно. Це забезпечує гнучкість у налаштуванні обробки та створює умови для експериментування та досліджень у галузі комп'ютерного зору. Реалізація можливості одночасного відображення оригінального та обробленого відео дозволяє користувачу безпосередньо порівнювати результати застосованих фільтрів, що є важливим для аналізу їх ефективності.

Загалом, клас VideoApp демонструє ефективний підхід до створення інтерактивних мультимедійних додатків із широкими можливостями налаштування та зручним користувацьким інтерфейсом, що може бути корисним у навчальних, дослідницьких та практичних цілях у сфері обробки відеоданих.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1. Computer and machine vision: Theory, algorithms, practicalities [Текст] / Davies E. R. 4th ed. Amsterdam : Elsevier, 2012 286 с.
- 2. Электронный ресурс: https://www.imageprocessingplace.com/ Ресурс, пов'язаний із книжкою «Digital Image Processing» Гонсалеса та Вудса.
- 3. Computer Vision: Algorithms and Applications [Текст] / Richard Szeliski, 2nd ed., 2022 925с.
- 4. Learning OpenCV: Computer Vision with the OpenCV Library [Текст] / Gary Bradski и Adrian Kaehler, 1st ed., 2008 238с.
- 5. Электронный ресурс: http://docs.opencv.org Документация по библиотеке OpenCV.
- 6. Электронный ресурс: https://www.pyimagesearch.com/ Посібник із захоплення відео в Python OpenCV.
 - 7. Practical OpenCV [Tekct] / Samarth Brahmbhatt, 2013 119c.

ДОДАТОК А

Лістинг коду

Лістинг коду для зчитування відео з файлу та з камери:

```
import cv2 # import library for working with videos
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
        return cap
    def risize video(frame):
        original height, original width = frame.shape[:2]
        new width = 600
        aspect_ratio = new_width / original_width
        new height = int(original height * aspect ratio)
        return cv2.resize(frame, (new width, new height) )
    def play video(source=0):
        cap = load_video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        if cap is None:
            return
        while True:
            ret, source frame = cap.read()
             frame = risize video(source frame)
             if not ret:
                 print("Error: Failed to read frame or video ended")
                 break
             # display the original video in the window
             cv2.imshow("Original Video", frame)
        cap.release()
        cv2.destroyAllWindows()
    play video("Avia.mp4")
```

Лістинг коду для перетворення відеозображення у кольоровийпростір RGB:

```
import cv2 # import library for working with videos
    import numpy as np # import library for working with mathematical
expressions and matrices
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
        return cap
    def convert to rgb(frame): # converting a frame to RGB
        return cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR BGR2RGB)
    def play video(source=0):
          cap = load video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        if cap is None:
            return
        try:
            shear factor = float(input("Enter the bevelling factor: "))
        except ValueError:
            print("Error: Invalid input. Please enter a numerical value.")
            return
        while True:
            ret, frame = cap.read()
            if not ret:
                print("Error: Failed to read frame or video ended")
            # display the original video in the window
            cv2.imshow("Original Video", frame)
            # display the converted RGB video
            frame rgb = convert to rgb(frame)
            cv2.imshow("RGB Video", frame rgb)
            if cv2.waitKey(30) \& 0xFF == ord('a'):
                break
        cap.release()
        cv2.destroyAllWindows()
```

```
play video("Avia.mp4")
```

Лістинг коду для скосу зображення:

```
import cv2 # import library for working with videos
    import numpy as np # import library for working with mathematical
expressions and matrices
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
        return cap
    def shear frame(frame, shear factor): # application of bevelling
        height, width = frame.shape[:2]
        # calculate the new width after the shift
        shear matrix = np.float32([[1, shear factor, 0], [0, 1, 0]])
         # create a blank image to insert the result
        new width = int(width + abs(shear factor) * height)
        # apply the affine transformation
             sheared frame = cv2.warpAffine(frame, shear matrix, (new width,
height))
        return sheared frame
    def play video(source=0):
          cap = load video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        if cap is None:
            return
        try:
            shear_factor = float(input("Enter the bevelling factor: "))
        except ValueError:
            print("Error: Invalid input. Please enter a numerical value.")
            return
        while True:
            ret, frame = cap.read()
            if not ret:
                print("Error: Failed to read frame or video ended")
                break
            # display the original video in the window
            cv2.imshow("Original Video", frame)
```

```
sheared frame = shear frame(frame, shear factor)
            cv2.imshow("Sheared Video", sheared_frame)
            if cv2.waitKey(30) \& 0xFF == ord('a'):
                break
        cap.release()
        cv2.destroyAllWindows()
    play video("Avia.mp4")
    Лістинг коду для виділення меж з різними порогами Canny:
    import cv2 # import library for working with videos
    import numpy as np # import library for working with mathematical
expressions and matrices
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
        return cap
    def canny_frame(frame):
        # converts images in gray
        gray = cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR BGR2GRAY)
        # different Canny thresholds
        edges low = cv2.Canny(gray, 50, 150) # low threshold
        edges mid = cv2.Canny(gray, 100, 200) # middle threshold
        edges high = cv2.Canny(gray, 150, 250) # high threshold
        # combining frames for easy viewing
        combined = cv2.hconcat([edges_low, edges_mid, edges_high])
        return combined
    def play video(source=0):
          cap = load video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        if cap is None:
            return
        while True:
            ret, frame = cap.read()
            if not ret:
```

bevel parameter entry

```
print("Error: Failed to read frame or video ended")
break

# display the original video in the window
cv2.imshow("Original Video", frame)
# display the canny video
combined = canny_frame(frame)
cv2.imshow("Canny Video", combined)

if cv2.waitKey(30) & 0xFF == ord('a'):
    break

cap.release()
cv2.destroyAllWindows()

Лістинг коду для перетворення білатерального фільтра
```

Лістинг коду для перетворення білатерального фільтра з різними параметрами:

```
import cv2 # import library for working with videos
    import numpy as np # import library for working with mathematical
expressions and matrices
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
        return cap
    def risize video(frame):
        original height, original width = frame.shape[:2]
        new width = 600
        aspect ratio = new width / original width
        new height = int(original height * aspect ratio)
        return cv2.resize(frame, (new width, new height) )
    def bilateral filter(frame, diameter, sigma color, sigma space):
        # using Bilateral filter to a frame
        return cv2.bilateralFilter(frame, diameter, sigma color, sigma space)
    def play_video(source=0):
         cap = load_video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        if cap is None:
            return
        try:
```

```
diameter = int(input("Enter filter diameter (from 5 to 25): "))
               sigma\ color = int(input("Enter the sigmaColor value (from 50 to
200): "))
             sigma space = int(input("Enter a sigmaSpace value (from 50 to 200):
"))
        except ValueError:
            print("Input error! Default values are used.")
            diameter = 15
             sigma color = 75
             sigma space = 75
        while True:
            ret, source frame = cap.read()
             frame = risize_video(source_frame)
             if not ret:
                print("Error: Failed to read frame or video ended")
             # display the original video in the window
            cv2.imshow("Original Video", frame)
             # display the bilateral filter video
                   bilateral = bilateral_filter(frame, diameter, sigma_color,
sigma space)
            cv2.imshow("Bilateral Filter Video", bilateral)
             if cv2.waitKey(30) \& 0xFF == ord('a'):
                break
        cap.release()
        cv2.destroyAllWindows()
    play_video("Avia.mp4")
    Лістинг коду для реалізації класу:
    import tkinter as tk # graphical interface library
    from tkinter import ttk, filedialog
    import cv2 # OpenCV library
    from PIL import Image, ImageTk # PIL image manipulation libraries
    import threading
    import course as c # importing the course module
    class VideoApp:
        def update frames(self):
             if not self.is_playing:
```

```
return
             # read frame from video
             ret, frame = self.capp.read()
             if ret:
                 # changing the frame size
                 frame = cv2.resize(frame, (400, 300))
                 # conversion of frames from RGB to BGR
                 frame = cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR RGB2BGR)
                 # save the original frame
                 self.frame = frame
                 # display the original frame on the left
                 img left = Image.fromarray(frame)
                 self.left photo = ImageTk.PhotoImage(image=img left)
                 self.left canvas.create image(0, 0, image=self.left photo,
anchor=tk.NW)
                 # original processing
                 processed frame = frame
                 # filters depending on the selected checkboxes
                 if self.func1 var.get():
                     # conversion frames from BGR to RGB
                     processed frame = c.convert to rgb(processed frame)
                 if self.func2 var.get():
                     # shifting for frames
                     try:
                         shear value = float(self.entry 2.get()) # shift
parameter
                     except (AttributeError, ValueError):
                         shear value = 0 # default value for shift
                     processed frame = c.video shifting(processed frame,
shear_value)
                 if self.func3 var.get():
                     # canny filter for frames
                     processed_frame = c.filter_canny(processed_frame)
                 if self.func4_var.get():
                     # bilateral filter for frames
                     try:
                         d = int(self.entry1.get())
                         sigma color = int(self.entry2.get())
                         sigma space = int(self.entry3.get())
                     except (AttributeError, ValueError):
                         d, sigma color, sigma space = 15, 75, 75 # default
values for the Bilateral filter
                     processed frame = c.filter bilateral(processed frame, d,
sigma color, sigma space)
                 # processed frame on the right
```

```
img right = Image.fromarray(processed frame)
                 self.right photo = ImageTk.PhotoImage(image=img right)
                 self.right canvas.create image(0, 0, image=self.right photo,
anchor=tk.NW)
             # frame update every 30 ms
             self.root.after(30, self.update frames)
         # start the video display
         def start videos(self):
             if not self.capp or not self.capp.isOpened():
                 return
             self.is playing = True
             self.update frames()
         # switching pause/resume
         def toggle pause(self):
             self.is playing = not self.is playing
             if self.is playing:
                 self.update frames()
             self.btn_pause_video.config(text="Pause" if self.is_playing else
"Resume")
         # select a video file in the dialogue box
         def choose video file(self):
             filetypes = ("Video files", "*.mp4 *.avi *.mov"), ("All files",
"*.*")
             filename = filedialog.askopenfilename(title="Select a video file",
filetypes=filetypes)
             if filename:
                 if hasattr(self, 'capp') and self.capp:
                     self.capp.release()
                 self.capp = cv2.VideoCapture(filename)
         # initialising the user interface
         def init (self, root):
             # programme operation screen
             self.root = root
             self.root.title("Video comparison")
             self.root.geometry("810x550")
             self.root.configure(bg="pink")
             # label for original video
             self.left label = tk.Label(root, text="Original video", bg="pink",
fg="black", font=("Arial", 12, "bold"), pady=5)
             self.left label.grid(row=0, column=0, sticky="n")
             # label for filter video
             self.right label = tk.Label(root, text="Filter video", bg="pink",
fg="black", font=("Arial", 12, "bold"), pady=5)
             self.right label.grid(row=0, column=1, sticky="n")
```

```
# canvas for video display
             self.left canvas = tk.Canvas(root, width=400, height=300,
bg='white')
             self.left canvas.grid(row=1, column=0)
             self.right canvas = tk.Canvas(root, width=400, height=300,
bg='white')
             self.right canvas.grid(row=1, column=1)
             # opening a video file
             self.capp = None
             self.is playing = False
             # variables for the state of the checkboxes
             self.func1 var = tk.BooleanVar()
             self.func2 var = tk.BooleanVar()
             self.func3 var = tk.BooleanVar()
             self.func4 var = tk.BooleanVar()
             # frame for checkboxes and buttons
             self.checkbox frame = tk.Frame(root, bg="pink")
             self.checkbox frame.grid(row=6, column=0, columnspan=2, pady=10)
             # video start button
             self.btn load left = tk.Button(self.checkbox frame, text="Load the
video", font=("Arial", 10, "bold"), bg="lightblue", fg="black",
activebackground="#add8e6", bd=2, relief="raised", command=self.start videos)
             self.btn load left.grid(row=0, column=1, sticky="w")
             # video selection button
             self.btn choose video = tk.Button(self.checkbox frame, text="Select
the video", font=("Arial", 10, "bold"), bg="lightgreen", fg="black",
activebackground="#90ee90", bd=2, relief="raised",
command=self.choose video file)
             self.btn choose video.grid(row=0, column=0, padx=3)
             # pause and resume video button
             self.btn pause video = tk.Button(self.checkbox frame, text="Pause",
font=("Arial", 10, "bold"), bg="orange", fg="black", activebackground="#ffcc80",
bd=2, relief="raised", command=self.toggle pause)
             self.btn pause video.grid(row=0, column=2, padx=2)
             # checkboxes for filters
             self.chk function1 = tk.Checkbutton(self.checkbox frame,
text="Filter RGB", variable=self.func1 var, bg="pink", font=("Arial", 10))
             self.chk function1.grid(row=1, column=0, sticky="w")
```

```
self.chk function2 = tk.Checkbutton(self.checkbox frame,
text="Video Shifting", variable=self.func2 var, bg="pink", font=("Arial", 10),
command=self.toggle func2 fields)
             self.chk function2.grid(row=2, column=0, sticky="w")
             self.chk function3 = tk.Checkbutton(self.checkbox frame,
text="Filter Canny", variable=self.func3 var, bg="pink", font=("Arial", 10))
             self.chk function3.grid(row=3, column=0, sticky="w")
             self.chk function4 = tk.Checkbutton(self.checkbox frame,
text="Filter Bilateral", variable=self.func4 var, bg="pink", font=("Arial", 10),
command=self.toggle func4 fields)
             self.chk function4.grid(row=4, column=0, sticky="w")
        def validate shear input(self, value):
             # displaying an error message if the shift parameter is incorrect
             if value == "" or value.replace('.', '', 1).isdigit():
                 self.error label 2.config(text="", bg="pink")
                 return True
             else:
                 self.error label 2.config(text="Error! Try again :)",
fg="blue", font=("monospace", 10, "bold"), bg="pink")
                 return True
        def toggle func2 fields(self):
             # display or hide the input field for the shift parameter
             if self.func2 var.get():
                 self.label 2 = tk.Label(self.checkbox frame, text="The shift
parameter:", bg="pink")
                 self.label 2.grid(row=2, column=1, padx=10)
                 vcmd = (self.root.register(self.validate shear input), '%P')
                 self.entry 2 = tk.Entry(self.checkbox_frame, width=10,
validate='key', validatecommand=vcmd)
                 self.entry 2.grid(row=2, column=2, padx=5)
                 self.error label 2 = tk.Label(self.checkbox frame, text="",
bg="pink", fg="red")
                 self.error label 2.grid(row=2, column=3, padx=5)
             else:
                 if hasattr(self, 'label 2'):
                     self.label 2.grid remove()
                 if hasattr(self, 'entry 2'):
                     self.entry 2.grid remove()
                 if hasattr(self, 'error label 2'):
                     self.error label 2.grid remove()
         def toggle func4 fields(self):
             # display or hide input fields for Bilateral filter parameters
             if self.func4 var.get():
                 self.label1 = tk.Label(self.checkbox frame, text="The filter
diameter (from 5 to 25):", bg="pink")
```

```
self.label1.grid(row=4, column=1, padx=5)
                 self.entry1 = tk.Entry(self.checkbox frame, width=10)
                 self.entry1.grid(row=4, column=2, padx=5)
                 self.label2 = tk.Label(self.checkbox frame, text="The
sigmaColor value (from 50 to 200):", bg="pink")
                 self.label2.grid(row=5, column=1, padx=5)
                 self.entry2 = tk.Entry(self.checkbox frame, width=10)
                 self.entry2.grid(row=5, column=2, padx=5)
                 self.label3 = tk.Label(self.checkbox frame, text="The
sigmaSpace value (from 50 to 200):", bg="pink")
                 self.label3.grid(row=6, column=1, padx=5)
                 self.entry3 = tk.Entry(self.checkbox frame, width=10)
                 self.entry3.grid(row=6, column=2, padx=5)
             else:
                 if hasattr(self, 'label1'):
                     self.label1.grid remove()
                 if hasattr(self, 'entry1'):
                     self.entry1.grid remove()
                 if hasattr(self, 'label2'):
                     self.label2.grid remove()
                 if hasattr(self, 'entry2'):
                     self.entry2.grid remove()
                 if hasattr(self, 'label3'):
                     self.label3.grid remove()
                 if hasattr(self, 'entry3'):
                     self.entry3.grid remove()
    # start the app
    if name == " main ":
         root = tk.Tk()
        app = VideoApp(root)
         root.mainloop()
    import cv2 # import library for working with videos
    import numpy as np # import library for working with mathematical
expressions and matrices
    def load video(source=0): # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
        cap = cv2.VideoCapture(source)
        if not cap.isOpened(): # checking the opening of a video
            print("Error: Could not open video source")
            return None
         return cap
    # converting a frame to RGB
    def convert to rgb(frame):
         frame rgb = cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR BGR2RGB)
         return frame rgb
```

```
# shifting for frames
     def video shifting(frame, shear factor=0.2):
         height, width = frame.shape[:2]
         shear matrix = np.float32([[1, shear factor, 0], [0, 1, 0]])
         new width = int(width + abs(shear factor) * height)
         sheared_frame = cv2.warpAffine(frame, shear_matrix, (new_width,
height))
         return sheared frame
     # canny filter for frames
     def filter canny(frame):
         gray = cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR BGR2GRAY)
         edges low = cv2.Canny(gray, 50, 150)
         edges mid = cv2.Canny(gray, 100, 200)
         edges high = cv2.Canny(gray, 150, 250)
         combined = cv2.hconcat([edges low, edges mid, edges high])
         combined rgb = cv2.cvtColor(combined, cv2.COLOR GRAY2BGR)
         return combined rgb
     # bilateral filter for frames
     def filter bilateral(frame, diameter=15, sigma color=75, sigma space=75):
         return cv2.bilateralFilter(frame, diameter, sigma color, sigma space)
     def play_video(source=0):
         cap = load_video(source) # open the video stream from the specified
source (file or webcam)
         if cap is None:
            return
```

ДОДАТОК Б Екранні форми виконання

Рисунок Б.1 – Зчитування відео з файлу

Error: Could not open video source

Рисунок Б.2 – Зчитування відео з веб-камери

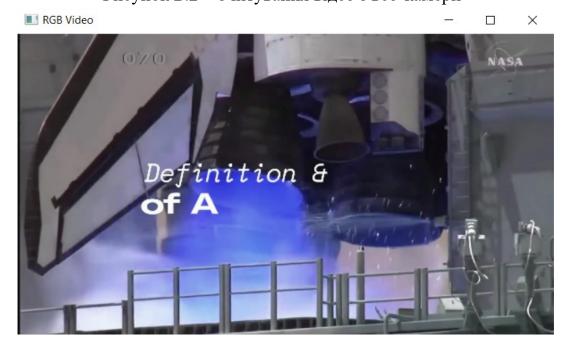

Рисунок Б.3 – Перетворення у RGB простір

Рисунок Б.4 – Скіс відеозображення (при коефіцієнті 0.2)

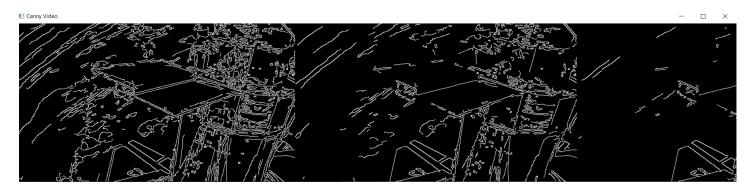

Рисунок Б.5 – Фільтрація Саппу

Рисунок Б.6 – Перетворення з білатеральним фільтром (при коефіцієнтах 15, 140, 150)

Рисунок Б.7 – Екран програми з інтерфейсом

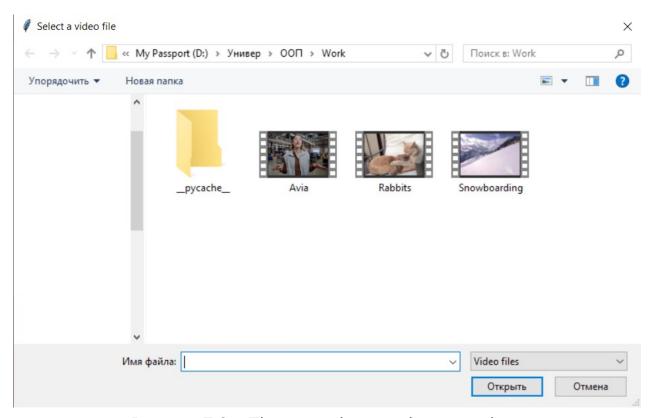

Рисунок Б.8 – Діалогове віко для відкриття відео

Рисунок Б.9 – Екран роботи при запуску відео

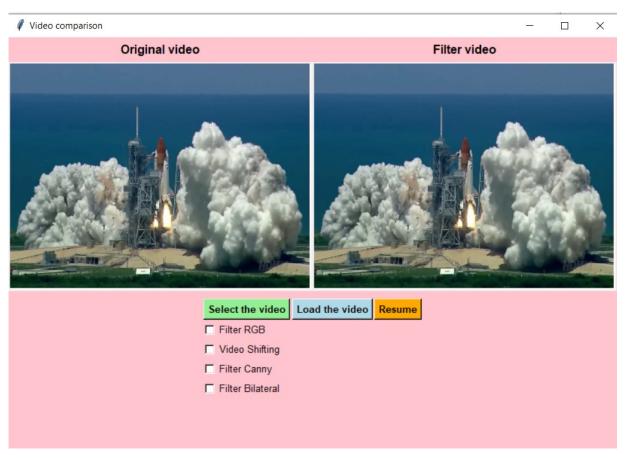

Рисунок Б.10 – Екран роботи при натисканні кнопки паузи

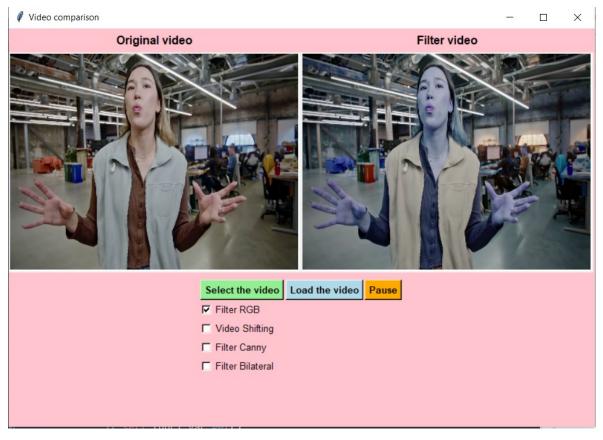

Рисунок Б.11 – Екран роботи при RGB фільтрації

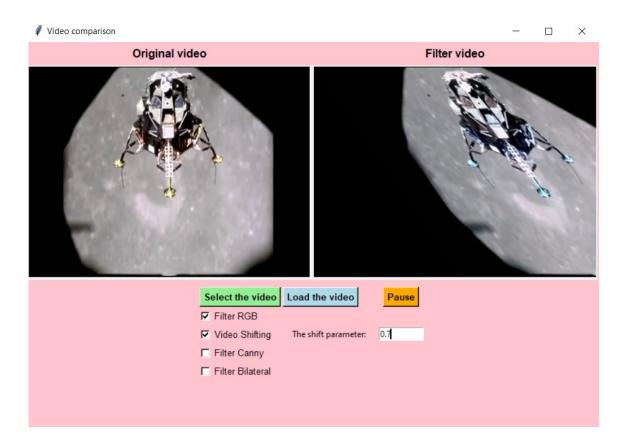

Рисунок Б.12 – Екран роботи при RGB фільтрації та нахилі

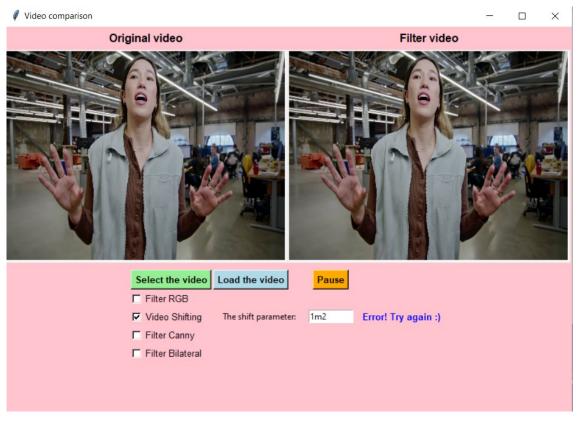

Рисунок Б.13 – Екран роботи при неправильному введенні параметра RGB фільтрації

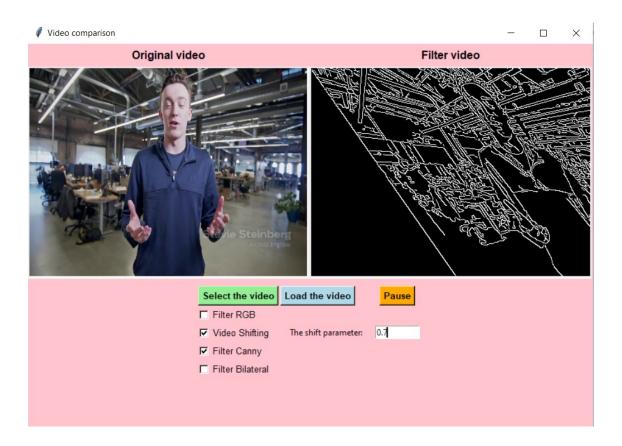

Рисунок Б.14 – Екран роботи при Саппу фільтрації та нахилі

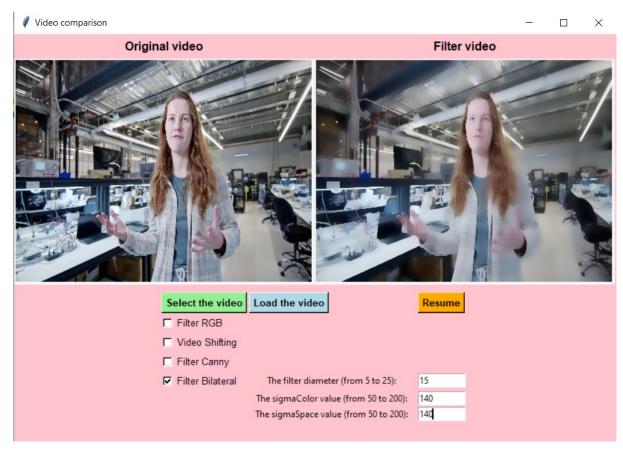

Рисунок Б.15 – Екран роботи при Білатеральній фільтрації